

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de juny del 2019.

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del Sr. Vincent ANIÈRE, i els magistrats Srs. Carles CRUZ MORATONES i Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 28-9-2017, el Sr. A.A.F.P., formulava demanda laboral contra la societat X. SLU, a través de la qual sol·licitava es dictés Sentència condemnant-se aquesta darrera a satisfer la quantitat de 16.825.- €, juntament amb els interessos legals des del dia de la contesta a la demanda i fins el dia del seu total pagament i a satisfer la totalitat de les costes ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i si esqueia de procurador.

II.- El dia 28-11-2017, la representació processal de la societat, X. SLU articulava el que anomenava excepció dilatòria de prejudicialitat penal i en quant al fons dinamitzava excepció de caducitat de l'acció, sol·licitant es dictés Sentència estimant les excepcions que articulava i en quant al fons desestimant la demanda, el tot amb imposició de les costes ocasionades a la part demandant.

III.- Practicades les proves considerades pertinents per la Sra. Batlle i evacuat el corresponent escrit de conclusions per les parts litigants, en data 5 de desembre del 2018, requeia Sentència amb la següent part decisòria:

“DECIDEIX: Desestimar la demanda presentada pel Sr. A.A.F.P. contra la societat, X. SLU i absoldre a aquesta darrera de quantes pretensions en ella s’hi formulaven, tot i imposant a la part agent les costes ocasionades arran de la tramitació del present litigi incloses aquelles derivades de la intervenció d’advocat i de procurador, a acreditar en període d’execució de Sentència”.

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d’apel·lació la representació processal del Sr. F. demanant es dicti per aquesta Sala Sentència:

A.- revocant la Sentència de l’Hble. Batlle de 5-12-2018, constatant l’existència de vincle laboral entre les parts, i:

1.- retornant la causa a l’Hble. Batlle per tal de que dicti nova Sentència en la que resolgui la resta de pretensions formulades per les parts en primera instància, respecte de les que no va entrar a valorar, fent imposició de costes de la present alçada a l’adversa, amb expressa menció dels honoraris d’advocat o procurador, si bé es sotmetia al més alt criteri de la Sala.

2.- Resolent directament respecte la resta de pretensions de les parts:

a) desestimant l’excepció de caducitat de l’acció, tot i estimant la demanda en el seu dia interposada, tot i condemnant la demandada a pagar la quantitat de 14.625.- €, més els interessos legals des de la data de contesta a la demanda amb imposició a l’adversa de les costes.

b) Subsidiàriament en l’eventualitat que s’apreciés l’excepció de caducitat de l’acció, disposant que aquesta sols operava en relació a la indemnització reclamada però no al respecte dels havers laborals, havent en aquest supòsit de condemnar-se la part demandada a satisfer la suma de 6.000.- € més interessos des de la contesta a la demanda i la totalitat de les costes.

B.- En l’inesperat cas que es considerés inexistent el vincle laboral entre les parts i per tant estimant l’excepció de procediment adequat, no s’efectués pronunciament en relació a les costes d’ambdues instàncies.

La representació processal de la societat X., SLU interessa el rebuig del recurs interposat amb íntegre confirmació de la decisió recorreguda, el tot amb imposició a la recurrent de les costes d’aquesta alçada.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- ANTECEDENTS D'INTERÈS:

El dia 30-7-2015, els Srs. A.A.F.P. i D.F.D.R. atorgaven un contracte privat que anomenaven “*de reconeixement de deute amb garantia de participacions*”. En aquest els seus atorgants regulaven les condicions de participació respectives en la mercantil X., SLU que en la mateixa data es constituïa. Concretament, la Sra. D.F. assumia inicialment el cost íntegre associat a la creació de la mercantil indicada i al negoci que a través d'aquesta es pretenia explotar conservant inicialment el 100% de les participacions de la societat; el Sr. A.A.F., assumiria les funcions d'administrador únic de la mateixa i una volta hagués satisfet el pagament dels conceptes que es detallen en el conveni i que havia d'intervenir gràcies a l'import derivat dels beneficis de la societat corresponent a alçada del 49%. Finalment es convenia que una volta el Sr. F. hagués assumit el deute que ostentava front a la Sra. F., esdevindria titular de participacions en la mercantil a alçada del coeficient indicat.

No es discuteix que, el Sr. A.A.F. esdevenia administrador únic de la societat X., SLU, fins que en data 19-7-2017 la Sra. D.F., en qualitat de sòcia única de la societat i assumint les competències de la junta general, decidia revocar al Sr. A.A.F.L. del càrrec que ocupava nomenant-se a sí mateixa (vegi's en aquest sentit l'elevació a públic d'aquest Acord realitzada pel Notari Sr. Estañol, folis 72 i ss). Posteriorment, el 24-7-2017 i en presència de Saig (folis 75 i ss) procedia a fer constatar l'estat del despatx de la societat X., SLU i després de penjar a la porta d'accés una còpia de l'acta d'elevació a públic de l'acord de la junta general de la societat pel qual es cessava el Sr. F., procedia al canvi dels panys de la porta.

El 4-9-2017, el Sr. A.A.F.P. trametia a la Sra. D.F., un burofax en el qual indicava desistir justificadament de la relació laboral que l'unia amb la mercantil de constant referència (folis 18 i ss). El dia 19-9-2017 la mercantil X., SLU formulava querella criminal contra el Sr. F. per uns eventuais delictes d'administració deslleial d'una empresa i d'apropiació indeguda (art. 240 i 213 del Codi Penal). Finalment, el dia 19-7-2017, també per BUROFAX (folis 125 i ss) la Sra. D.F. comunicava al Sr. F., la resolució del contracte de reconeixement de deute de 30-7-2015, pels motius que en la mateixa s'expressen.

Davant d'aquestes circumstàncies, en data 28-9-2017, el Sr.

A.A.F.P. articulava demanda jurisdiccional en que, després de defensar el caràcter laboral de la relació que mantenia amb la mercantil demandada sostenia haver desistit justificadament del contracte de treball en data 4-9-2017 atès que el dia 1 de juliol del 2017 s'havien canviat els panys de la porta d'accés del despatx i ensems se l'havia donat de baixa prop de la CASS el dia 8-8-2017 amb efectes al 21 de juliol anterior. Considera en aquest context que l'empresa havia de ser condemnada a satisfer la suma de 16.825.- € (en l'escrit de conclusions la redueix fins a 14.625.- €) que correspondria al salari del mes de juliol del 2017, vacances guanyades i no realitzades i indemnització per desistiment justificat o acomiadament fet en forma indeguda.

Pel contrari, la representació processal de la societat X., SLU articulava qüestió de prejudicialitat penal, si bé pretenia donar-li el tractament processal d'una excepció dilatòria. Quant al fons, sostenia que entre les parts la relació era exclusivament de caire mercantil i s'emmarcava en la condició de soci i administrador únic que el demandant ostentava. Considerava així que les regles resultants del Codi de Relacions Laborants (en endavant CRL) no resultaven aplicables, atès que no concorria en requisit fonamental de la subordinació laboral. Subsidiàriament referia que l'acció en reclamació de la indemnització de l'art. 98 del CRL es trobaria viciada de caducitat en haver transcorregut més de 60 dies des del moment en que s'havia procedit al canvi del pany de la porta d'accés del despatx i el moment en què el demandant havia articulat la seva reclamació judicial. També s'oposava als diferents havers laborals que de contrari es reclamaven.

En data 5-12-2018, la jutjadora "a quo" dictava Sentència per la qual desestimava íntegrament la demanda i imposava al Sr. F. el pagament de les costes, raonant que aquest desenvolupava en la societat, funcions d'administrador, de direcció, gestió i representació. Referia que del contracte de 30-7-2015 s'extreia la naturalesa mercantil de les obligacions concretes per les parts, a partir del moment en que de la prova practicada no resultava acreditat que el demandant prestés un treball per compte d'altra persona, sinó que aquest era per compte propi i en el seu benefici, no resultava acreditat que la contraprestació que rebia fos de caire laboral, i finament tampoc s'inferia l'existència del necessari nexa de dependència entre ell i l'empresa, ja que no prestava el seu treball en seguiment d'unes instruccions donades per l'empresari sinó que era ell mateix, en tant que administrador de la societat, qui ostentava el poder de direcció i donava les instruccions organitzatives escaients.

Contra aquesta decisió s'alça la representació processal del Sr. A.A.F., plantejant els següents motius del recurs que s'examinen en el mateix ordre en que han resultat plantejats.

II.- En primer lloc considera que la decisió recorreguda, incorria en un error flagrant en la valoració de la prova quan es considerava que la relació existent entre les parts no era de naturalesa laboral. En aquest sentit i en relació al requisit de la prestació d'un treball per compte d'altri, indicava que la Sra. Batlle equiparava la persona jurídica de la demandada amb el seu propi representat com si, X., SLU no ostentés personalitat jurídica pròpia. Afegia que mai la Sra. D.F. havia transmès el 49% de les participacions que ostentava al seu representat, i que en conseqüència, el Sr. F. no prestava els seus serveis per sí mateix sinó que ho feia per una mercantil que en definitiva era la que es beneficiava de la seva comensalitat tant quan intervenia com a administrador de la societat com quan ho feia en qualitat de treballador, amb el benentès que el fet de ser administrador únic d'una societat no resultava incompatible amb que pogués tenir una relació de treball amb la mateixa societat i que ambdues relacions poguessin coexistir. En un altre ordre d'idees i pel que es referia a l'afirmació continguda en la Sentència en mèrits de la qual, no resultaria acreditat que la retribució percebuda fos de caràcter laboral, sostenia que aquesta motivació contradeia el propi conveni de 30 de juliol del 2015, especialment quan del mateix s'extreia que el càrrec d'administrador que havia de desenvolupar no era retribuït. També sostenia que el salari que percebia no l'havia fixat ell mateix de manera unilateral, sinó que era el fruit d'un acord amb la Sra. F., sense que el fet de que es pogués cotitzar el treballador a la CASS sota la modalitat de treballador per compte propi, i per un import inferior a aquell que realment es percebia pugui ser un obstacle a la submissió de la relació entre les parts al CRL. Finalment al respecte de l'absència del nexa de dependència que considera la Sentència recorreguda es donava en el supòsit examinat, també discrepava de la conclusió assolida. Indica en aquest sentit que no disposava de poders en el compte bancari a través del qual operava la societat, i que en definitiva responia del seu treball davant dels seus partícips reals, condició que atribuïa a la Sra. F. i al seu espòs Sr. G. En definitiva considerava que, encara que pogués ser responsable del negoci de la defenent, la seva situació era de submissió a la societat i als seus interessos, i que de fet si no s'hagués trobat sota la dependència de ningú, encara continuaria desenvolupant les seves funcions amb independència del càrrec d'administrador de la societat.

La resolució del recurs plantejat ha d'intervenir des de la perspectiva

que resulta del conveni de 30-7-2015 i la anàlisi de l'activitat que el recurrent ha desplegat en l'activitat de la societat demandada.

Malgrat la manca de precisió lèxica i jurídica en la redacció del conveni de 30-7-2015 (folis 46 i ss), s'extreu del mateix que la Sra. D, F, constituïria aquell mateix dia la societat X., SLU en relació a la qual ostentaria la totalitat de les 100 participacions en que es dividia el seu capital social. No obstant es preveia que, quan el Sr. A.A.F. estigués en disposició de fer-ho, en subscriuria el 49%. Mentre temps, la Sra. F. desemborsava el capital íntegre necessari a la constitució de la societat i establiment del negoci corresponent, i el recurrent li reconeixia la plena propietat de les participacions fins al moment en que pagués el preu corresponent al valor de la part ans indicada en el capital social, tot i articulant un reconeixement exprés de deute de les quantitats que resultessin dels conceptes que s'enumeren, i convenint-se que "el Sr. F. liquidarà aquest deute amb el import que derivi dels resultats anuals de dita societat, corresponents al seu 49% de participació".

Quant a la concreta prestació a desenvolupar pel Sr. F. s'indica que el mateix *"signarà com administrador únic de dita societat"* (pacte 1er). Posteriorment en l'apartat de reconeixement de deute (foli 47) s'introdueixen diferents mencions que resulten cabdals per a la resolució de la controvèrsia que es planteja. En primer terme, s'indica *"el Sr. F. serà contractat com responsable del negoci, i com a tal estarà ja informat en tot moment de l'evolució del mateix"*. Més endavant s'afegia *"Les remuneracions del Sr. F. com assalariat de l'empresa, estan exclosos d'aquest contracte i reconeixement com a soci també de la empresa. Així com el càrrec d'Administrador, pel qual no serà remunerat"*. Finalment, en la part final del conveni es preveu: *"En el cas de que el Sr. F. abandonés el lloc de treball, per causes no justificades davant de la societat o de mutu acord amb la mateixa, s'estableix que també cedirà les seves participacions a qui la Sra. D.F. designés en aquell moment i desistiria dels eu càrrec d'administrador únic de la societat, cedint-lo també a qui designés la Sra. D.F."*.

Malgrat l'anterior però, dels diferents mitjans de prova practicats s'infereix que el Sr. A.A.F. era el real factòtum de la societat X., SLU. En aquest sentit gaudia d'un extraordinari marge d'autonomia fins el punt que contractava i acomiadava treballadors per compte de la societat, els donava d'alta i de baixa a la CASS, gestionava i coordinava les prestacions laborals (....), sense que en cap moment resulti de les actuacions practicades que en el dia a dia es trobés subordinat a les instruccions de la

Sra. F. o qualsevol altre persona. És cert que els poders de que el Sr. F. disposava no eren absoluts doncs la propietària de les participacions de la mercantil s'havia reservat les facultats de disposició sobre els comptes de X., SLU i era aquesta en definitiva que supervisava i autoritzava en darrer terme els estats financers de la societat, però això ha de ser entès des de la perspectiva de la seva condició de sòcia capitalista de la societat que entre les parts existia, i tampoc és obstacle a que en el desenvolupament de la prestació laboral a càrrec del demandant el mateix no seguia directius ni tampoc es controlava a posteriori la realització de la seva comesa. En definitiva en el desenvolupament de la seva activitat real no concorria el vincle de dependència, entesa com la situació del treballador subjecte -fins i tot de manera flexible i no rígida- a l'esfera organitzativa i rectora de l'empresa, requisit aquest inexcusable per a caracteritzar la prestació de laboral en atenció a les disposicions de l'art. 5 del CRL.

El Sr. F. desenvolupava en realitat funcions d'administrador de la societat. La relació de col·laboració que tingui l'administrador amb una determinada societat, té en principi naturalesa mercantil, i únicament pot admetre's l'existència d'una prestació laboral per compte d'aquesta en els casos de relacions de treball en règim de dependència, en que l'acompliment simultani de càrrecs d'administració de la societat i d'una relació de caràcter laboral poden concórrer, restringint-aquesta possibilitat però als treballs comuns o ordinaris diferents a aquells que tinguin per únic objecte la gestió i administració de l'empresa, atès que aquestes s'encabeixen en les funcions pròpies de l'administrador de la societat (cfr. art. 29 de la Llei 20/2007 de societats anònimes i de responsabilitat limitada segons el qual l'administrador és "competent per a desplegar tots els actes i les activitats d'administració de la societat adreçades a l'assoliment de la finalitat social tant en el vessant intern o de gestió com en l'extern o de representació de la societat"). Tampoc és obstacle a aquesta conclusió el fet que mensualment el Sr. F. percebés 3.000.- € doncs en absència d'una prestació de naturalesa laboral entre les parts, aquesta sols podia intervenir en compensació de l'activitat d'administració.

Realitzades les anteriors precisions i atès que el Sr. F. no ha acreditat que desenvolupava funcions de naturalesa diferents a les que ens acabem de referir, i tampoc ha justificat la concurrència en el desenvolupament de les mateixes de la dependència necessària per a la gènesis d'un contracte de treball, la Sentència dictada per la Sra. Batlle, a partir del moment en que desestima la demanda per inexistència de contracte de treball entre les parts, resulta ajustada a dret i a les circumstàncies concurrents i per tant ha de ser confirmada i el recurs

d'apel·lació desestimat.

III.- En mèrits de la regla del venciment objectiu, i atesa la naturalesa laboral del present procediment, escau imposar a la part recurrent les costes ocasionades en aquesta alçada, inclosos els honoraris d'advocat i procurador intervinents.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal del Sr. A.A.F.P. contra la Sentència dictada el 5-12-2018 que confirmem íntegrament.

Imposem a la part recurrent les costes ocasionades en aquesta alçada

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-